

Maaseik draagt de Codex Eyckensis voor als UNESCO 'Memory of the World'

27
nov
2025

Stad Maaseik zet een grote stap in de internationale erfgoedwereld: de **Codex Eyckensis**, het oudste bewaarde evangelieboek van de Benelux en een uitzonderlijke getuigenis van vroegmiddeleeuwse Europese cultuur, wordt officieel voorgedragen voor opname in het UNESCO Memory of the World-register. Het college van burgemeester en schepenen keurde deze week het nominatiedossier van Musea Maaseik goed. Daarmee maakt het handschrift kans op een zeer exclusieve internationale erkenning.

De **Codex Eyckensis** dateert uit de 8ste eeuw en werd hoogstwaarschijnlijk vervaardigd in het scriptorium van Echternach. Het handschrift is een uitzonderlijk voorbeeld van vroege Europese boekkunst, waarin **insulaire en mediterrane invloeden** samenkomen. Het document getuigt van de verspreiding van het christendom en de ontwikkeling van schriftcultuur in de vroege middeleeuwen in Europa.

De Codex is nauw verbonden met **de vroege abdijen van Echternach en Aldeneik**. Het handschrift zou door de **missionaris Sint-Willibrord** geschonken zijn aan de heilige zusters **Harlindis en Relindis**, de eerste abdisen van Aldeneik. Als 'levend reliëf' maakt het handschrift al meer dan twaalf eeuwen deel uit van het culturele en spirituele geheugen van Maaseik en de Euregio. Sinds 1571 wordt de Codex samen met de andere reliëken van Aldeneik bewaard in de Sint-Catharinakerk, waar de eeuwenlange verering zorgde voor een uitzonderlijk goede conservering van dit fragiele manuscript.

Digitaal en sensorisch te beleven in Maaseik

Omwille van internationaal onderzoek en optimale conservering wordt de Codex Eyckensis momenteel **tijdelijk bewaard in de Maurits Sabbebibliotheek van KU Leuven**, onder supervisie van Prof. dr. Lieve Watteeuw.

Toch blijft de band met Maaseik sterk aanwezig. In de vernieuwde Schatkamer van Sint-Catharina, die in september feestelijk heropende, kunnen bezoekers de Codex van zeer dichtbij ontdekken via een interactieve, sensorische tafel. Elke pagina kan worden vergroot, verkend en letterlijk 'doorbladerd'. De ervaring is uniek: bezoekers kunnen het handschrift niet alleen zien en aanraken, maar ook **luisteren naar hoe het manuscript geschreven wordt en het zelfs ruiken**. Het geurelement is het resultaat van een experimentele reconstructie van de grondstoffen en materialen waaruit de Codex is samengesteld, gecombineerd met de interpretatie van een olfactorisch expert. Zo komt het eeuwenoude manuscript opnieuw op een directe en **zintuiglijke manier** tot leven.

Nominatie onderbouwd door internationaal onderzoek

De indiening bij UNESCO werd voorbereid door Musea Maaseik, in samenwerking met internationale experts en met steun van het Memory of the World-comité Vlaanderen. De aanvraag wordt onderschreven door gerenommeerde specialisten zoals **Prof. dr. Lieve Watteeuw (KU Leuven)**, **Prof. dr. Nancy Netzer (Boston College)** en **Dr. Bernard Meehan (Trinity College Dublin)**.

De opname van de Codex Eyckensis in het Memory of the World-register zou de **uitzonderlijke historische, artistieke en spirituele waarde** van de Codex Eyckensis wereldwijd onderstrepen. Het register erkent documentair erfgoed dat van cruciaal belang is voor de geschiedenis van de mensheid.

Burgemeester Gunter Haeldermans:

“De Codex Eyckensis behoort tot de absolute top van het Europese erfgoed. Deze nominatie is een erkenning van de eeuwenlange zorg van onze gemeenschap voor dit unieke handschrift. Het is een verhaal van traditie, identiteit en kennis dat we met trots delen met de wereld.”

Schepen van Musea Ine Franssen:

“De Codex Eyckensis is niet alleen een Topstuk voor Maaseik, maar ook een getuige van Europese cultuurgeschiedenis. Met deze nominatie zetten we ons erfgoed op de wereldkaart.”

Meer weten?

- Ontdek de Codex Eyckensis online: www.codexeyckensis.be
- Bezoek de vernieuwde schatkamer van Sint-Catharinakerk: dinsdag t.e.m. zondag, van 13 - 16.30 uur. Meer info: www.museamaaseik.be.
- Meer info over het UNESCO Memory of the World-programma: www.unesco.org/memoryoftheworld

📞 Contactinformatie

- **Musea Maaseik**

Musea Maaseik

Markt 45
3680 Maaseik

- 📞 089 56 68 90
- ✉ musea@maaseik.be
- <https://www.museamaaseik.be/>